

(Ont) moeten in golven

Over samenwerken en aanspreekbaarheid in de dynamiek van het ziekenhuis

Nederlandse Samenvatting

'(Ont) moeten in golven – over samenwerken en aanspreekbaarheid in de dynamiek van het ziekenhuis' beschrijft het handelingsonderzoek dat ik heb uitgevoerd op de Leer- en Innovatie afdeling (LIA) wat zich bevindt op de verpleegafdeling inwendige geneeskunde ***. In de periode van Juni 2019 tot en met Januari 2021. De LIA is een samenwerking tussen deze verpleegafdeling en het leerhuis ***. Naast onderzoeker heb ik als docent op de *** Academie een rol in dit handelingsonderzoek.

De LIA is een sectie van de verpleegafdeling (maximaal 7 patiënten) waar studenten de gehele patiëntenzorg uitvoeren, zij worden hierin begeleid door een verpleegkundig werkbegeleider. Deze is verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg en het bewaken van het leerproces van de student. Aanleiding voor dit onderzoek is dat de beoogde innovatie uitblijft, hierin wordt initiatief verwacht van de verpleegkundig werkbegeleiders.

Na gesprekken met alle betrokkenen ervaar ik een zoektocht naar 'het goede handelen' wat zich uit in verdeeldheid en teleurstelling. Het gesprek hierover met elkaar wordt niet aangegaan, wat de functionele samenwerking beïnvloed. Ik ervaar een 'moeten' naar de ander en een machteloosheid bij zichzelf in het bijdragen aan het 'goede handelen'.

Aan de hand van de theoretische concepten (ont)moeten en (on)macht verkrijg ik inzicht in het belang van de onderlinge betrokkenheid in dit complexe vraagstuk. De complexe dubbele gemeenschap, waarin zorg en onderwijs naast elkaar bestaan, brengt een voortdurende normatieve zoektocht met zich mee. Deze zoektocht bestaat uit het aangaan van de dialoog aan de hand van de heersende normen en waarden (Van den Ende, Waarden aan het werk, 2011). Met het uitblijven van normatieve besluiten ontstaat er een vacante verantwoordelijkheid waarin men wacht op elkaar (Kroesen, 2008). Door het gezamenlijk onderzoeken van de normen en waarden behorende bij de verschillende rollen en functies verkrijgt men meer inzicht en vertrouwen in eigen en elkaars kennis en kunde. Hier kan machteloosheid omgezet worden in een kracht (Vroemen, 2017).

Naast dit exemplarisch handelingsonderzoek is er een auto-etnografisch onderzoek uitgevoerd. Deze stelt mij in staat om mijn betrokkenheid als werknemer nader te onderzoeken wat de kwaliteit van het onderzoek vergroot. Er zijn twee vraagstellingen geformuleerd:

1. Welke ingrediënten verbeteren de onderlinge samenwerking in de dagelijkse hectiek op de leerafdeling inwendige in de Noordwest Ziekenhuisgroep in het spanningsveld van (ont-) moeten?
2. Hoe geef ik als onderzoeker het goede handelen vorm met de meerdere rollen die ik vervul in deze organisatie?

(Ont) moeten in golven

Over samenwerken en aanspreekbaarheid in de dynamiek van het ziekenhuis

Uit de exemplaren van dit handelingsonderzoek blijkt dat het aangaan van de morele dialoog bijdraagt aan de leerprocessen van normatieve professionalisering (Muijen & De Ronde, 2020). Het bespreken van eenieders betrokkenheid bij de LIA en de normen en waarden behorend bij deze functie dragen bij aan wederzijds begrip. Het inzichtelijk maken van de complexiteit voortkomend uit twee primaire processen die naast elkaar bestaan, zorg en onderwijs, zorgt voor een bewustwording van het niet eenduidig kunnen oplossen van dit vraagstuk. Vanuit gezamenlijkheid worden nieuwe handelingsalternatieven onderzocht en ervaart men de moed deze uit te proberen om zo bij te dragen aan het goede werken.

Het auto-etnografisch onderzoek heeft bijgedragen aan mijn professionaliteit als begeleidingskundige. Ik heb een proces van normativiteit doorgemaakt door waarde geladen keuzes te kunnen maken die bijdragen aan het grotere geheel. Ik heb mezelf de ruimte gegeven om te onderzoeken hoe mijn geraaktheid van betekenis kan zijn in het begeleiden. Het zorgt voor een nabijheid in de samenwerking die mij empowered als begeleidingskundige. Ik voel de moed creatieve werkvormen te gebruiken om het vraagstuk te onderzoeken.

Vond je het lezen van deze samenvatting interessant en ben je benieuwd naar de gehele thesis? Ik deel hem graag met je, stuur even een mail naar: contact@kom-verder.com.

